

PŘEDMLUVA

Od posledního vydání „Česko-francouzského a francouzsko-českého slovníku nových slov“ V. Vlasáka uplynulo osm let. V předmluvě autor vyjádřil názor, že bude prospěšné v budoucnu v této práci pokračovat, ukáže-li se takovýto počin užitečným. Postavení francouzštiny především v našem hospodářském a politickém životě ovlivnilo několik závažných okolností, z nichž musíme zdůraznit vstup ČR do Evropské unie, stále sílící proud francouzských investic do našeho hospodářství a dobré postavení francouzských firem na našem trhu. Nemění se ani vliv francouzských médií u nás, včetně satelitního vysílání a internetu. Naši studenti i postgraduanti v stále větším počtu odjíždějí na studijní pobyty do frankofonních zemí. To vše klade i větší nároky na komunikativní kompetenci uživatelů francouzštiny, především na porozumění pojmenování nových skutečností. Ve slovní zásobě francouzského jazyka se neustále a pravidelně objevují nová slova, jež naše lexikografická produkce nestačí zaznamenávat v knižní ani v CD slovníkové podobě. Tím je dána nutnost a potřebnost pravidelného vydávání soupisu nových slov, aby se tak usnadnila a zvýšila komunikativní úroveň našich posluchačů, absolventů, pracovníků praxe a všech zájemců o francouzštinu¹.

V našem učebním textu jsou zachycena nová slova, která se pravidelně vyskytují v denním i periodickém tisku, v pořadech rozhlasu i televize, na internetu a v neposlední řadě i ve francouzsky psaných SMS (C,L). Neologizmy, ke kterým počítáme i módní neonyma, jsou jednoslovné (*cyberachat, mamobile, mécanaute, quinzo, artkino, biopotraviny, topleska, vymístění*), víceslovné (*ceinture explosive, dérouillage parental, permis d'émission; legionářská nemoc, informační šum, tónová volba*) a zkratkové (*DRH, GPL, ISF; ČLK, PC, SARS*). V našem slovníku jsou i četné internacionalizmy (shodné ve francouzštině i v češtině: *gay, sarin, tsunami*; i rozdílné: *génomique – genomický, vinothèque – vinotéka, visagiste – vizážistka*). Zaznamenáváme i tzv. okazionalizmy (*intermittents du spectacle, raffarinades; bezpečnostní plot, přehrada Tři soutěsek*) a sémantické neologizmy (*axe du mal, pointeur, référentiel; brouzdat, cestovní mapa, čeští chemici*). Velkou pozornost věnujeme uvádění nespisovných slovních jednotek (*gazeuse, merder, se scratcher; áčkař, buchna, mekáč*) a frazémů (*avoir frite, sortir du nucléaire; neměj péči, telefonovat napevno*). Neexistuje-li pro nespisovné slovo v části česko-francouzské odpovídající francouzský ekvivalent, je jeho spisovný francouzský překlad označen * (*staťák *office de la statistique*). * tedy označuje spisovný ekvivalent pro heslové slovo nespisovné stylové vrstvy.

Z významových oblastí jsou v našem slovníku pochopitelně ve velkém počtu zastoupena nová slova z oblasti ekonomie (*commerce équitable, foyer fiscal, logotiser; internetové bankovníctví, rádcovská konference, reklama po telefonu*), informatiky (*chatter, double-clique, fureteur, hébergeur; bug, číselný identifikátor, dotyková*

---

¹ Těto potřebě odpovídá i pravidelné zveřejňování osmijazyčného oborového slovníku v našem nejrozšířenějším jazykovém časopise *Cizí jazyky*.

obrazovka, portál) a Evropské unie (*communautaire, eurobillet, négociations d'adhésion; eurokomisař, přerozdělení hlasů, přístupová smlouva*). Nevyhýbáme se ale ani novým slovům z jiných oborů, např. ze sportu (*footeux, randonneuse; abilympiáda, boulař(ka)*), z lékařství (*nébuliser; implantační*), z hudby (*funky; samplovat*), z politiky (*oppositionnel; itinerář*). V části francouzsko-české zpracováváme pojmenování charakteristická výlučně pro frankofonní oblasti (*cantonisation, celtitude, corsisation, helvétitude*).

Vedle slov nových najde uživatel slovníku i spojení a frazémy staršího data, které však dosud nebyly zpracovány (*clin d'œil à q(c), être sur les clous; propadlý chodník, spací pytel mumie, okénkový proužek, ozdravný plán*) a jejichž správné porozumění přispěje k jeho komunikativní kompetenci.

Autoři považují za milou povinnost poděkovat oběma recenzentkám doc. PhDr. Evě Gawlikové Trousilové, CSc. ze Západočeské univerzity a doc. PhDr. Vlastě Hlavičkové, CSc., vedoucí katedry románských jazyků FMV VŠE, za nevšední ochotu, s níž se recenze ujaly, za pečlivé pročtení rukopisu a za připomínky, které nepochybně přispěly ke zvýšení úrovně tohoto učebního textu.

Srpen 2005

Autoři